

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :B.13.SGB.0-12.00-00/616 174
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7/1028)

10.01.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.11.2011 tarih ve 46620 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Sabahat AKKİRAY'a ait 7/1028 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SABAHAT AKKİRAY'IN 7/1028 ESAS NO'LU YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

4857 sayılı İş Kanunu'nun 55'inci maddesinde yıllık izin bakımından çalışılmış gibi sayılan haller sıralanmıştır.

Söz konusu maddenin birinci fıkrasının (i) bendinde, işçilerin evlenmelerinde üç güne kadar, ana veya babalarının, eşlerinin, kardeş veya çocuklarının ölümünde üç güne kadar verilecek izinlerin yıllık izin hakkının hesabında çalışılmış gibi sayılacağı öngörülmüştü.

Diğer taraftan, aynı kanunun "Analık halinde çalışma ve süt izni" başlıklı 74'üncü maddesinin 5'inci fıkrasında isteği halinde kadın işçiye, onaltı haftalık sürenin tamamlanmasından veya çoğul gebelik halinde onsekiz haftalık süreden sonra altı aya kadar ücretsiz izin verileceği belirtilmiş olup eşi doğum yapan işçiye izin verileceğine ilişkin herhangi bir hükme yer verilmemiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nda değişiklik çalışmalarında, eşi doğum yapan işçiye izin verilmesi hususu da göz önünde bulundurulacaktır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Evlenme ve cenaze ödeneği" başlıklı 37'nci maddesi; "...

İş kazası veya meslek hastalığı sonucu veya sürekli iş göremezlik geliri, malûllük, vazife malûllüğü veya yaşlılık aylığı almakta iken veya kendisi için en az 360 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortası primi bildirilmiş olup da ölen sigortalının hak sahiplerine Kurum Yönetim Kurulunca belirlenip Bakan tarafından onaylanan tarife üzerinden cenaze ödeneği ödenir. Cenaze ödeneği, sırasıyla sigortalının eşine, yoksa çocuklarına, o da yoksa ana babasına, o da yoksa kardeşlerine verilir.

Cenaze ödeneğinin üçüncü fıkrada sayılanlara ödenememesi ve sigortalının cenazesinin gerçek veya tüzel kişiler tarafından kaldırılması durumunda, üçüncü fıkrada belirtilen tutarı geçmemek üzere belgelere dayanan masraflar, masrafı yapan gerçek veya tüzel kişilere ödenir.

4'üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan ölenlerin hak sahiplerine kendi kurumları tarafından ilgili mevzuat gereği ölüm yardımı hariç cenaze gideri, cenaze nakil gideri ödeneği veya bu mahiyette bir ödemenin yapılması halinde, Kurum tarafından cenaze ödeneği ödenmez." hükmüne amirdir.

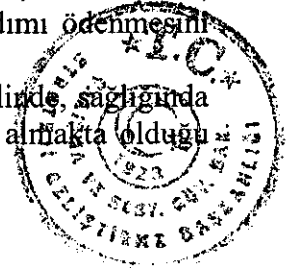
Bu hükümle 5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesi kapsamındaki sigortalılar ve bunlardan emekli olanların vefatları dolayısıyla ödenecek cenaze ödeneğine ilişkin esaslar belirlenmiştir. Bu maddeye göre 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olan kamu görevlileri (memurlar) ile diğer sigortalıların (Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar) vefatı nedeniyle ödenecek cenaze ödeneği bakımından herhangi bir ayırım yapılmamıştır.

Ancak, maddenin son fıkrasında Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan dolayı Sosyal Güvenlik Kurumunca cenaze ödeneği ödenebilmesi için bunların hak sahiplerine kendi kurumları tarafından ilgili mevzuat gereği ölüm yardımı hariç cenaze gideri, cenaze nakil gideri ödeneği veya bu mahiyette bir ödemenin yapılmaması gerektiği düzenlenmiştir.

Bu madde hükümlerine göre 2011 yılı için ödenmekte olan cenaze ödeneği tutarı ise 328,00.-TL'dir.

Diğer taraftan, 5434 sayılı Kanunun bu Kanun hükümlerine göre emekli, adi malûllük, ve vazife malullüğü aylığı almakta iken vefat edenlerden dolayı ölüm yardımı ödenmesini düzenleyen mülga Ek 4'üncü maddesi;

"Emekli, adi malûllük veya vazife malullüğü aylığı alanların ölümü halinde, sağlığında beyanname ile gösterdiği kimseye, eğer beyanname vermemiş ise ailesine, alıfta olduğu

emekli aylığının (Harp malûllüğü zammı hariç) bir aylık tutarı yardım olarak ve tediye emri beklenmeksizin emekli maaşını veren kurum tarafından ödenir.

Şu kadar ki, bu Kanuna göre yapılacak yardımın miktarı en alt derecedeki Devlet memuruna 4598 sayılı kanunun 7'nci maddesinin (c) fıkrası gereğince yapılacak yardımdan daha az olamaz.

...

hükmü ile yalnızca 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre emekli, adi malûllük veya vazife malûllüğü aylığı alanların ölümü halinde hak sahiplerine ölüm yardımı ödenmesi öngörülmüştür. Sosyal güvenlik bakımından 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak görev yapmakta iken vefat eden kamu görevlilerinin hak sahiplerine ise tabi oldukları personel kanunları hükümleri kapsamında ölüm yardımı kurumlarınca ödenmektedir.

01.07.2011 tarihinden itibaren 5434 sayılı Kanunun Ek 4'üncü maddesi kapsamında ve ilgililerin almakta oldukları aylıktan az olmamak üzere ödenen en düşük ölüm yardımı tutarı 1.224,74.-TL'dir.

Tüm bu hüküm ve açıklamalar dikkate alındığında; ilk defa 2008 yılı Ekim ayı başından sonra göreve başlayan kamu görevlileri ile 2008 yılı Ekim ayı başından önce göreve başlayan kamu görevlileri emeklilerinin vefatı halinde hak sahiplerine ödenecek ölüm yardımı/cenaze ödeneği tutarlarında olduğu gibi, 5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalıların vefatı nedeniyle hak sahiplerine ödenen ölüm yardımı/cenaze ödeneği tutarlarında da 5510 sayılı Kanunun 37 ve Geçici 4'üncü maddesi hükümleri gereği farklılıklar ortaya çıkmaktadır.

Öte yandan, yukarıda açıklanan 5434 sayılı Kanunun ek 4'üncü ve 5510 sayılı Kanunun 37'nci maddelerinde, söz konusu kanunlara göre aylık almakta olan emeklinin vefat eden eşi dolayısıyla emeklilere ölüm yardımı/cenaze ödeneği ödeneceğine ilişkin herhangi bir hükme ise yer verilmemiştir.

